

Příklad analýzy školního vzdělávacího programu a učiva vybraného tematického celku - (jen pro inspiraci)

Pro zpracování portfoliového úkolu jsem si vybralaškola je plně organizovanou školou s devíti postupnými ročníky. Výuka je organizována do deseti tříd na prvním stupni a osmi tříd na druhém stupni. Kapacita školy je žáků. Škola je přirozeně spádovou pro okolní obce. Dopravně je dostupná autobusovými spoji. Škola zřizuje obvykle čtyři oddělení školní družiny a školní jídelnu. 3 Školní vzdělávací plán nese název Škola pro život. Prioritou je vybavit žáky takovými vědomostmi, dovednostmi, postoji a kompetencemi, pomocí kterých by obstáli ve společnosti a v dalším životě. Škola si stanovila tyto vzdělávací priority: V rámci portfoliového úkolu jsem se zaměřila na prezentaci předmětu Vyučovací předmět je realizován ve ročnících Cílem předmětu je Ve srovnání s filozofií vzdělávání dle Pasche nalézám shodu ve výstupech a v klíčových kompetencích. V rámci progresivismu jsou žáci vedeni ke

Téma vyučovací jednotky	Výukové cíle	Didaktická analýza učiva POJMOVÁ	Didaktická analýza učiva OPERAČNÍ	Výukové strategie
Zrak	<p>Kognitivní cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže vysvětlit proces vidění. Žák dokáže vyjmenovat a vysvětlit refrakční vady a vybraná onemocnění očí. <p>Psychomotorické cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže v obrázku oka popsat jeho části. <p>Afektivně-výchovné cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák pracuje ve dvojici při praktickém učení. 	<p>Fakta</p> <ul style="list-style-type: none"> Zornice reaguje na světlo. Pomocí zraku získáváme nejvíce informací. <p>Pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> Refrakční vady Akomodace čočky Optické klamy <p>Generalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> Světlo je v podobě světelných paprsků okem zpracováno, vytvoří převrácený obraz na sítnici a v týlním laloku dojde k jeho zpětnému převrácení. 	<ul style="list-style-type: none"> Podívej se kolem sebe a zkus říct, co svými očima vnímáš. Nalep si do sešitu obrázky oka a popiš si jeho části. Co se stalo s čočkou oka, když jsi měl/a dlouho zavřené oči a pak je otevřel/a? Podívej se na optické klamy v učebnici a povězte si se spolužákem/spolužačkou ve dvojici, co na nich vidíte. Zkus si podle tabulky s Braillovým písmem přečíst pomocí hmatu krátký vzkaz. Jak funguje Braillovo písmo? 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Deduktivní přístup</i> (učitel vysvětluje) <i>Induktivní přístup</i> (žáci bádají, objevují pojem nebo generalizaci, učitel potvrdí) <i>Sociální forma vyučování</i> (žáci se učí společně a učitel je zprostředkovatelem, neposkytuje všechny informace) Diskuze se spolužákem/ve skupině, brainstorming, debata, praktická práce
Sluch a rovnovážné ústrojí	<p>Kognitivní cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže popsat funkci sluchu. Žák dokáže vysvětlit rozdíly mezi sluchadlem a kochleárním implantátem. Žák umí lokalizovat rovnovážné ústrojí. 	<p>Fakta</p> <ul style="list-style-type: none"> V uchu se zvuková energie mění z akustické na mechanickou a následně na elektrickou. Neslyšící se dorozumívají znakovým jazykem. 	<ul style="list-style-type: none"> Pustím vám ukázky hry na hudební nástroje. Řekni, který nástroj jsi poznal? Sedni si na točící židli a nech se spolužákem/spolužačkou roztočit. Proč se ti točí hlava? 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Deduktivní přístup</i> (učitel vysvětluje) <i>Induktivní přístup</i> (žáci bádají, objevují pojem nebo generalizaci, učitel potvrdí) <i>Sociální forma vyučování</i> (žáci se učí společně a učitel je

	<p>Psychomotorické cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák podle obrázku popíše části ucha. <p>Afektivně-výchovné cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák pracuje ve skupině. 	<p>Pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> Sluchadlo Kochleární implantát Rovnovážné ústrojí <p>Generalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> Znalost o pozici těla získáváme, když se tekutina ve vnitřním uchu rozpohybuje a otolity podráždí sluchové buňky. 	<ul style="list-style-type: none"> Nalep si do sešitu obrázek ucha a popiš si jeho části. Vysvětlí rozdíly mezi sluchadlem a kochleárním implantátem. 	<ul style="list-style-type: none"> zprostředkovatelem, neposkytuje všechny informace) Diskuze se spolužákem/ve skupině, brainstorming, debata, praktická práce
Čich, chuť a hmat	<p>Kognitivní cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák lokalizuje chuťové oblasti jazyka. Žák vyjmenuje funkce hmatového ústrojí. <p>Psychomotorické cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák pomocí spojení hmatu, čichu a chuti pozná pochutiny. <p>Afektivně-výchovné cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák ocení význam propojení smyslů. Žák citlivě vybírá pochutiny k prozkoumání pro své spolužáky při praktické aktivitě. 	<p>Fakta</p> <ul style="list-style-type: none"> Čichem vnímáme molekuly látek ve vzduchu. Pomocí jazyka vnímáme 4 základní chutě. Hmatem vnímáme tlak, dotek, teplotu a bolest. <p>Pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> Chuťové pohárky Termoreceptory <p>Generalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> Více informací o potravě získáme propojením čichu a chuti. Ztráta hmatu může být způsobena poleptáním nebo popálením kůže, ale i úrazem. 	<ul style="list-style-type: none"> Zavaž si oči šátkem a nech si od spolužáka/žačky podávat sklenice s různými vůněmi, ty očichej. Co cítíš? Nech si oči zavázané a ochutnej, co ti spolužák/žačka podala. Jak to chutná? Teď si jídlo nejprve osahěj, pak očichej a nakonec ochutnej. Co to bylo? Při použití jakého smyslu / jakých smyslů se ti dařilo nejlépe poznat, co máš před sebou? Proč? 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Deduktivní přístup</i> (učitel vysvětluje) <i>Induktivní přístup</i> (žáci bádají, objevují pojem nebo generalizaci, učitel potvrdí) <i>Sociální forma vyučování</i> (žáci se učí společně a učitel je zprostředkovatelem, neposkytuje všechny informace) Diskuze se spolužákem/ve skupině, brainstorming, debata, praktická práce

1.1. Vyučovací hodina č. 1 – Smysly člověka: ZRAK

Učitel žákům sdělí souhrnné téma následujících tří vyučovacích hodin – smysly člověka. Zprostředkovaně pomocí otázek se žáky snaží dovést k jednomu ze smyslů, který je tématem první vyučovací hodiny – zraku.

Prostřednictvím brainstormingu se žáci snaží vzpomenout, jaké informace o zraku již mají.

Následně učitel promítne obrázek stavby oka na tabuli a společně s žáky se snaží pojmenovat jednotlivé části. Využívá návodných otázek. Žáci si nalepí obrázek stavby oka do sešitu a samostatně, popřípadě ve spolupráci se spolužákem, si obrázek popíší.

Žáci se rozdělí do dvojic a vyzkouší si pokus. Jeden z dvojice zavře oči a zakryje si je dlaněmi, následně se natočí obličejem k oknu a rychle odkryje ruce a otevře oči. Druhý spolužák vše pozoruje. Žáci si ve dvojici vymění role a pokus opakují. Po skončení pozorování a zkoušení vede celá třída debatu o tom, co viděli, co se stalo a snaží se přijít na důvod.

Když jsou žáci již seznámeni s částmi oka a prakticky si vyzkoušeli funkci zornice, pustí učitel video, ve kterém je názorně zobrazen proces vidění. Po skončení videa žáky poprosí, aby zkusili proces vidění popsat, jak to viděli ve videu.

Za pomoci obrázků a případně i videí seznámí učitel žáky s onemocněním zraku a vysvětlí jim pojem refrakční vady. Poté učitel vysvětlí, co jsou to optické klamy a žáci si ve skupině vyzkouší optické klamy v učebnici, průběžně spolu konzultují, co vidí.

Na závěr hodiny si žáci mohou vyzkoušet přečíst krátký vzkaz v Braillově písmě za pomoci tabulky doplněné o písmena ke každému šestibodu písma.